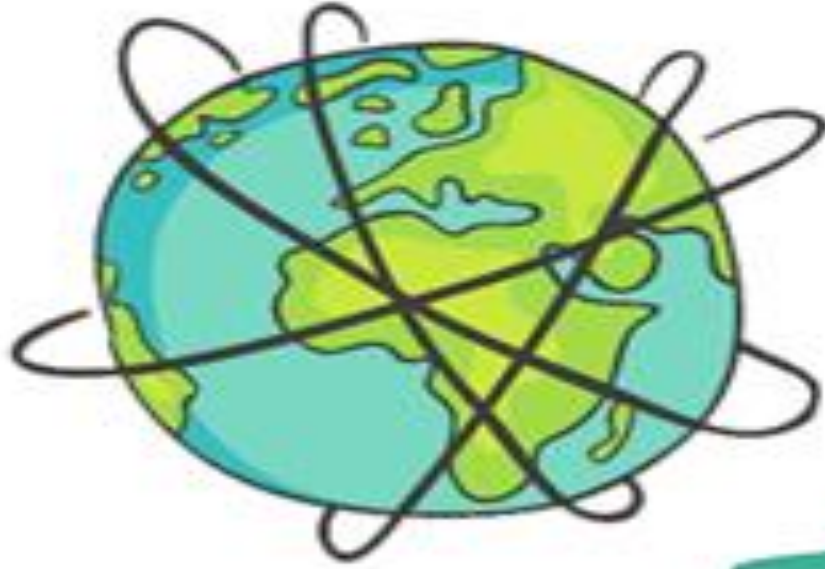

ARTIK DAHA BİLİNÇLİYİM

ETİK NEDİR?

Etik; doğru ile yanlış, haklı ile haksızı, iyi ile kötüyü, adil ile adil olmayanı ayırt etmek, bunun sonucunda da doğru, haklı, iyi ve adil olduğuna inandığımız şeyleri yapmaktır.

İNTERNET ETİĞİ NEDİR?

İNTERNET ETİĞİ

İnternet üzerinde iletişimde bulunurken doğru ve ahlaki olan davranışlarla, yanlış ve ahlaki olmayan davranışları belirleyen kurallar bütünüdür. İnternet etiği, gerçek hayatta insanlara gösterdiğiniz saygı ve nezaketin İnternet ortamında da gösterilmesidir.

- Bir sınavda yakın bir arkadaşınız kendisine kopya vermenizi isterse ne hissedersiniz?
- Bir sınavda bir arkadaşınız size kopyanın yazılı olduğu bir kâğıt verse ve bu kâğıdı diğer bir arkadaşınıza iletmenizi isterse ne hissedersiniz?
- Sizce bu davranışlar etik mi?
- Size teklif edilen bu davranışı yaptığınızda sizce sınava giren diğer öğrenciler de bu durumdan etkilenir mi?
- Etik dışı olan bu davranışlar sizce durdurulabilir mi?
- Bu davranışlar durdurulmadığı zaman ileride birer meslek sahibi olacak sizlerin, meslek etiğini de etkiler mi?

**İnternet'in
doğru kullanımıyla
ilgili bazı
maddelerimiz var.**

İnternet'i insanlara
zarar vermek için
kullanmamalıyız

Parasını
ödemediğimiz
yazılımları kopyalayıp
kendi malımız gibi
kullanmamalıyız

Başkalarının
İnternet'te yaptığı
çalışmalara engel
olmamalıyız

Başkalarının elektronik
iletişim kaynaklarını
izinsiz kullanmamalıyız

Başkalarının gizli ve
kişisel dosyalarına
İnternet yoluyla
ulaşmamalıyız

Elektronik iletişim ortamını başkalarının haklarına saygı göstererek kullanmalıyız

Bilgilerin dođruluđuna
tam olarak emin olmadan
bilgileri savunmamalıyız

İletişim sürecinde
kullandığımız dilin
doğuracağı sonuçları
önceden düşünmeliyiz

Firmalara zarar vermek için
firmanın adına sahte
internet sitesi
oluşturmamalıyız

Koyu, kalın veya büyük harflerle yazı tipini bütün cümlelerde kullanmamalısınız. Bu kızgınlık anlamına gelmektedir.

Arkadaşımızın yalnızca
bizimle paylaştığı özel
bilgilerini sosyal medya
hesabımızda
paylaşmamalıyız

Arkadaşlarımızın ya da
başka insanların sosyal
medya hesaplarını ele
geçirmemeliyiz

Komşumuzun kablosuz
ağını izinsiz
kullanmamalıyız

Bilgisayarımızdan sosyal medya hesabına giren arkadaşımızın hesabındaki fotoğrafları izni olmadan silmemeli ya da değiştirmemeliyiz

Kiřilerin gerçek
kimliklerini gizleyerek
sahte profiller
oluşturmamalıyız

Ahlaka aykırı içerik
oluřturmamalı ve
yayınlamamalıyız

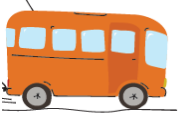

Sahte içerik hazırlayarak
kullanıcıları
yanıltmamalıyız.

Başkasına ait bir fotoğrafı
internetten kendimizin gibi
göstermemeliyiz

Geçen ay, ablamın en iyi arkadaşı olan karşı komşumuz Çiğdem ablanın yardıma ihtiyacı oldu. Bir web sayfasına resim yüklemesi gerekiyordu. Ablam ona yardım edebileceğini söyledi. Bizim de o sıralar modemimiz arızalanmıştı ve evde internetimiz yoktu. Ablam arkadaşına yardıma gitti. O sırada cep telefonu evde kalmıştı. Telefon çaldığı için aldım. Bu arada ablama bir sms geldiğini fark ettim. Smsde komşumuzun internet şifresi vardı. Arkadaşının telefonu olmadığı için babası ablamın telefonuna şifreyi sms olarak atmıştı. Çok kolay bir şifre olduğu için aklımda kolayca tuttum. Sonra tabletimle oynarken internete girmek istedim ve o şifreyi kullandım. Sonra da saatlerce video izledim. Kendime ait video kanalı açtım, ama kendi bilgilerimi vermedim. Sınıfta çektiğimiz videoları internette paylaştım. Çok eğlenceli bir akşam oldu benim için. En çok beğeni alan videom bahçedeki kediyi çektiğim video olmuş. Ama video yorumlarından anladım ki insanlar kediden çok arkada koşarken sendeleyen bir öğrenci olduğunu fark etmişler, ona gülüp yorum yapmışlar. Ben de fark edince çok güldüm. Çocuk oldukça şaşkın çıkmış. Çocuğu tanıyanlar olmuş, yorumlarda dalga geçilince onlar da dalga geçenlere kızmışlar. Konu büyümüş. Video çok izlenim aldığı için kaldırmadım, istemediğim yorumları sildim. Video kanalıyla uğraşırken başka bir haber aldım. Çiğdem ablalar, internet kotalarını çok aştıkları için internet faturaları çok yüksek gelmiş. Ailesi bunun için Çiğdem ablayı suçlamış, çünkü kullanım

bilgileri ablamın yardıma gittiği günden sonra fazlaca internet kullanıldığını gösteriyormuş. Ablamın dediğine göre Çiğdem abla çok ağlamış. Annem ve babam da öğrendi durumu, onlar da çok üzüldüler. Bize de interneti kullanırken aşırıya kaçmadığımız için teşekkür ettiler. Sabah okula gelirken Çiğdem ablanın babasını gördüm, başımı okşadı, çok akıllı olduğumu söyledi. Okula gittiğimde videodaki çocuk ve annesinin müdür odasına girdiğini gördüm. Birkaç ders sonra nöbetçi öğrenci sınıfa duyuru yapmaya geldi. Okula cep telefonu getirmenin, herhangi bir görüntü almanın ve yayınlamanın kesinlikle yasak olduğunu söyledi. Zaten yasak olduğunu biliyorduk. Birden korktum, eğlenmek için yaptığım birkaç küçük hareket neden bu kadar büyüdü, hiç anlamadım. Kimse videoyu benim paylaştığımı tahmin etmiyor, Çiğdem ablaların faturasında da kimse benim payım olduğunu düşünmüyor. Ben de şu şekilde davranmaya karar verdim:

www.

- Başkasına ait telefonu izinsiz almak
- Başkasına ait telefondaki mesajları izinsiz okumak
- Başkasına ait şifreyi ele geçirmek ve kullanmak
- Yaşı uygun olmadan üyelik sistemi kullanmak
- Başkalarının yer aldığı görselleri izinsiz paylaşmak
- Kendini gizleyerek paylaşımlarda bulunmak
- Kendi hatası yüzünden başkasının suçlanmasına göz yummak
- Okul tarafından koyulan kurallara uymamak
- Başkasını üzecek bir durumu sonlandırmamak

Siber zorbalıktan
korunmak için neler
yapmalıyız?

ZORBA OLMA

Sakin ol.

Zorbaya cevap
verme, onu engelle.

Sana zorbalık yaptığı
belgelerin ekran görüntüsü al.

Sana gönderdiği mesajı ya da elektronik postayı sakla.

Hemen güvendiğin bir yetişkinle paylaş.

Yetişkinlerin rehberliğinde, sana zorbalık yapan kişiden
şikayetçi ol.

ZORBADAN KORKMA

Kişisel görüşmeleri
kaydetme ve
paylaşma.

Kişinin sanal
ağıdaki
duvarında
rahatsız edici
paylaşımlarda
bulunma.

Rahatsız
edici
ve çok fazla
sayıda
mesaj
gönderme.

Kişilerle ilgili
doğru olmayan
veya onları
rahatsız
edebilecek
bilgileri
paylaşma.

